

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ผู้สอน ครูพัชรินทร์ ภูชนะศรี

เรื่อง สร้างคำนำมาใช้

นำบัตรคำที่ครูกำหนด

ประสมคำ ให้ได้คำที่มีความหมาย

ไข

ผ้า

เครื่อง

เปิด

ซัก

ตุ๋น

ดาว

พัด

เสื่อ

ลม

เย็น

ลูก

ตุ้

บิน

กจด

ไข่ดาว พัดลม ลูกเลื้อย ตู้เย็น

เครื่องซักผ้า เบ็ดตุ๋น เครื่องบิน

www.google.co.th/search?q=ภาพสุนัขการ์ตูน+gif&tbm

การสร้างคำ ในภาษาไทย

www.google.co.th/search?q=ภาพคนตกใจ

คำประสม

คำซ้อน คำซ้ำ

ก จ ด

คำมูล

คำมูล คือ คำ ๆ เดียวที่มีได้ประสม
กับคำอื่น อาจมี ๑ พยางค์ หรือหลายพยางค์ก็ได้
แต่เมื่อแยกพยางค์แล้วแต่ละพยางค์ไม่มี
ความหมาย คำภาษาไทยที่ใช้มาแต่เดิมส่วนใหญ่
เป็นคำมูลที่มีพยางค์เดียวโดด ๆ

เช่น พ่อ แม่ กิน เดิน ร้อง คำมูลหลาย
พยางค์ เป็นคำสองพยางค์ขึ้นไปมีความหมายใน
ตัวไม่สามารถแยกพยางค์ภายในคำได้ เพราะทำให้
ไม่มีความหมาย อาจเป็นคำไทยแท้ หรือคำ
ภาษาต่างประเทศ ก็ได้ เช่น มะละกอ เกเร
โหระพา นาฬิกา บิดา วิทย์ เป็นต้น

ตัวอย่างแบบสร้างของคำมูล

คน มี ๑ พยางค์ คือ คน

สิ่งโต มี ๒ พยางค์ คือ สิ่ง + โต

นาฬิกา มี ๓ พยางค์ คือ นา + ฬิ + กา

ทะมัดทะแมง มี ๔ พยางค์ คือ ทะ+มัด+ทะ+แมง

วิธีการนำคำมูล (คำไทยแท้ดั้งเดิม)

มาประสมกันเกิดเป็นคำใหม่นั้นเรียกว่า **คำประสม**
เป็นการสร้างคำใหม่ ๆ ขึ้นมาใช้ให้เพียงพอ
กับความต้องการ มี ๓ ลักษณะคือ คำประสม
คำซ้อน คำซ้ำ ดังนี้

คำประสม

คือ คำที่สร้างขึ้นใหม่โดยนำคำมูลตั้งแต่ ๒ คำ
ขึ้นไปมาประสมกัน ให้เกิดเป็นคำใหม่
ความหมายใหม่ โดยอาจมีเค้าความหมายเดิม
หรือมีความหมายใหม่ก็ได้

ลักษณะของคำประสม

๑. คำประสมที่เกิดความหมายใหม่

มีค่าความหมายเดิม เช่น

เตา + ถ่าน = เตาถ่าน

หมายถึง เตาที่ใช้ถ่าน
เป็นเชื้อเพลิง

เตา + ริด = เตาริด

หมายถึง เครื่องใช้ที่ใช้ริด
เสื้อผ้า

เตา + ริด = เตาริด

หมายถึง เครื่องใช้ที่ใช้ริด
เสื้อผ้า

๒. คำประสมที่เกิดความหมาย

ใหม่เปลี่ยนไปจากเดิม เช่น

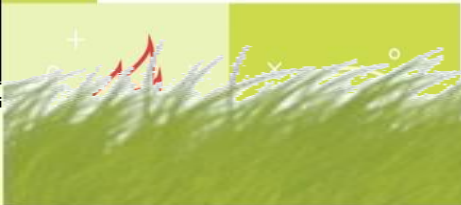
ชาย + หน้า = ชายหน้า

หมายถึง รู้สึกอับอาย

หาง + เลือ = หางเลือ

หมายถึง เครื่องถือท้ายเรือ

๓. คำประสมที่มาจาก อากาหรนาม มีคำว่า
“การ” หรือ “ความ” นำหน้าคำกริยาหรือคำ
วิเศษณ์ เช่น การกิน การเดิน การวิ่ง
การกระทำ ความดี ความชั่ว ความสวย
ความขยันหมั่นเพียร

๔. คำประสมที่เกิดจากการย่อคำให้

กะทัดรัดขึ้น มักขึ้นต้นด้วยคำว่า ชาว ช่าง
นัก ที่ เครื่อง ผู้ หมอ ของ เช่น

ชาวบ้าน ชาววัง ชาวนา ชาวสวน

ฯลฯ

นักเรียน นักการเมือง นักข่าว

เครื่องเขียน เครื่องใช้

ที่นอน ที่อยู่ ที่พัก

หมอดู หมอลำ ฯลฯ

คำซ้อน

คำซ้อน เป็นการสร้างคำโดยนำคำมูลที่มีความหมายเหมือนกัน ใกล้เคียงกัน หรือตรงข้ามกันมาวางซ้อนกัน ทำให้เกิดคำใหม่ มีความหมายใหม่ โดยความหมายใหม่อาจกว้างขึ้น หนักแน่นขึ้น หรือเบาลงก็ได้

ชนิดของคำซ้อน

๑. คำซ้อนเพื่อความหมาย คือ คำซ้อน

ที่เกิดจากคำมูลที่มีความหมายเหมือนกัน

ใกล้เคียงกัน หรือตรงข้ามกันมาวางชิดกัน เช่น

ความหมายเหมือนกัน เลือกลาด เหาะเหิน
ความหมายใกล้เคียงกัน คัดเลือก แนะนำ
ความหมายตรงกันข้าม ผิดชอบ ชั่วดี เข้าคำ

๒. คำซ้อนเพื่อเสียง คือ คำซ้อนที่เกิดจาก

การนำคำที่มีเสียงคล้องจองและมีความหมาย

สัมพันธ์กันมาซ้อนกัน เพื่อให้ออกเสียงได้ง่าย

ไพเราะ เช่น

เร่ร่อน ท้อแท้ จริงจัง ตุ่มตาม
ซุบซิบ ราบคาบ จิ้มลิ้ม
แค้นแค้น เบื่อเร่อ อ่างว่าง

สร้างคำประสม คำซ้ำ
คำซ้อน โดยใช้คำแรก
ตามคำที่กำหนดให้

นัก

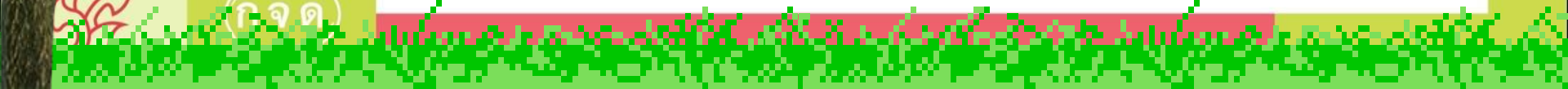
นักข่าว

ต้นไม้

ต้นไม้

คำซ้อน

กีดกัน

กล้วเกรง

คำซ้ำ

เพื่อน ๆ

ดำ ๆ

เมื่อโลกวิวัฒนาการ มีสิ่งแปลกใหม่เพิ่มขึ้น
มีเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ หรือสิ่งของต่าง ๆ
มาใช้ในชีวิตประจำวันมากมาย ดังนั้น คำที่
เคยมีใช้อยู่ในภาษาไทยจึงมีไม่พอที่จะใช้เรียก
วัสดุสิ่งของเหล่านั้น

เราจึงต้องมีการสร้างคำเพิ่มขึ้นด้วยวิธี
ต่าง ๆ เช่น ประสมคำ ซ้อนคำ ซ้ำคำ
เรียกว่า คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ
เพื่อให้มีถ้อยคำใช้ในภาษาไทยได้มากขึ้น